

karanlıkta onun gözlerini ısrârla arıyordu. Buldu; ve bulduğu ânda göz kamaştırıcı bir ışık, köpeğin gözlerinden kendi gözlerine sel oldu aktı. Işığın şiddeti, ne var ne yoksa görünmez yapıyor, bu şiddet karşısında adam gözlerini, son savunmasını kale içinde yapmaya karar verdiği için kale kapılarını kapatma emri veren bir komutan gibi kapatıyordu. Gecenin tüm hücrelerini dolduran aydınlık, azalmak şöyle dursun, yapışkan ve akıcı bir madde gibi, zaman geçtikçe gözlerine ve şuuruna yayılıyor, parladıkça idrâkini kapatıyordu. Zihni bin bir düşüncenin hücûmuna uğradı. Kim bilir hangi delinin, her gün aynı saatte fırlattığı takıntılı çığlıklar yüzünden dışarı çıkmış, sokaklarda amaçsız dolaşmış, bir vehmi andıran hâtıranın peşinde, dünyânın en mühim sırlarından birini keşfe gider gibi gitmiş, nihâyet beceriksizliği yüzünden dağ gibi paralar harcanarak yapılan gemisini karaya oturtan bir kaptan misâli, çâresizliğin denizlerine dalmıştı. Ya tabiatüstü bir olay ile karşı karşıyaydı veyâ bir rüyânın orta yerinde öylece duruyordu.

Bir iki yoklamadan sonra bütün melekelerinin saat gibi işlediğini fark edince cıva gibi ağırlaşan havanın, bir daha ayrılmamak üzere ciğerlerine son bir saldırıya kalktığını hissetti. Karşı durabilmek için gerekli ve yeterli teçhizâtı hâiz değildi. Düşman bütün bir medeniyetin imkânlarını seferber ederek üzerine geliyor, kendisi Afrikalıların en ilkel silâhlarına dahî sâhip olmamanın aczini yaşıyordu. Işık artıyor, şuurun bir kapısına yöneliyor ve yalnız o kapının içerisini aydınlatıyor, düşüncenin geri kalan kısımları ışığın aydınlığında kararıyordu. Ve tek aydınlık nokta, ona biraz sonra öleceği fikrini telkin ediyordu. Umutsuzluk, dünyâdan ayrılmama isteği ile birleşerek ona son bir hamle yapmak kudreti verdiyse de, meçhûl ve cisimsiz bir düşmanla çarpışmak, Tanrı’ya meydan okumakla eşdeğer olduğundan, bu son faaliyet umudunun da yok olması, rûhunun bütün derûnî kuvvetlerini infilâk ettirdi. Kendini kaderin kaatil kollarına terk etmek üzereydi. Waterloo’dan mağlûp dönen Napolyon gibiydi; farkı, hiçbir vakit fethemedeyeceği Avrupa’yı fethetmek sevdâsına düşmemiş olmasıydı; fakat yine de suçun kendisinde olduğunu, vicdânına karşı bir borç telakkî ettiği için kabûl ediyordu.

(Esâtir sonraki sayımızda devam edecektir.)





Tanıdım Seni Ayak Sesinden

Bugünün gelmesini heyecânla beklediğinizin farkındayım. Eminim ki, uykularınızı kaçıran, bir sürü buhranlı gecede size şâirliğinizi sorgulatan ve takipçisinde saf ve gerçek şiirin sırlarını vaad eden yazımı okuduktan sonra, her gün daha büyük heveslerle yastığınıza başınızı koydunuz ve bir gecenin daha bilincin üzerine örtülerek geçip gitmesini, bütün günlerin o mutlu ve kutlu günü getirmesini dileyip durdunuz. İşte şimdi size müjde: O gün gelmiş bulunmaktadır.

Yine eminim ki, satır satır hatırladığınız o yazımızda, sizlere şiirin evvelâ ne olmaması gerektiğinden bahsetmiştik. Şiir ne değildi? Galeyân ve hezeyân anlarında, içinizden taşan hislerle kâğıtları dolduruşunuz, değildi. Kim bilir hangi mutantan perestişlerden sonra, yârin gülzârları andıran yüzünün altın taraklarla taranmış çizgilerinde çiçekler solduruşunuz da değildi. Kafiyesiz ve vezinsiz, sırf aklınıza geldikleri gibi kelimeleri art arda dizerek, “şiirin hasını ayak seslerinden tanıyan” adamlara saç baş yolduruşunuz hiç değildi. Fakat inşaat ağası gibi davranmaya lüzum yok. Bunlar değildi ama neydi?

Daha kâğıt masrafları saray mutfaklarını söndürmemişken, yâni yazının yaygınlaşmasından çok çok önce, insanlar şiir devirlerini yaşıyor idiler. Bir sözün sözden sayılabilmesi için, mânâsından çok kulakları nasıl doldurduğuna bakılırdı. Zihnin duvarlarında bâzen heybetli, bâzen heyheyli, bâzen nârin ve bâzen de ince ince yankılanabilen her şey, isterse hiçbir şey anlatmıyor olsun, şiirden sayılır ve eskinin insanlarınca “söz” yerine geçer, kutsal bilinirdi. Bunlar mitik insanın, daha doğrusu mitolojiyi yaşayan insanların hayat telakkisinin getirileri idi.

